

## ***Igehirdetés. Elhangzott 2015. április 19-én a Tóvárosi Imaházban.***

**Kezdő ének:** 329. dicséret 2. verse

**Főének:** 168. dicséret

**Fohász:** Hálát adok Neked Uram mindenkor, mert Te munkálkodsz. Nevedben reménykedem, mert jó vagy híveidhez. Ámen!

**Lekció:** Lukács 15:11-23

**Ének prédikáció előtt:** 154. dicséret

**Textus:** Úgyhogy már nem vagy szolga, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten akaratából örökös is. Amikor pedig még nem ismertétek Istent, olyan isteneknek szolgáltatok, amelyek valójában nem azok. Most azonban, miután megismertétek Istent, vagy még inkább: Isten ismert meg titeket, hogyan lehetséges az, hogy ismét visszatértek az erőtlenség és szegény elemekhez, akiknek ismét szolgálni akartok? Galata 4:7-11

Kedves testvéreim!

Ha azt mondom, hogy az ember alapvetően szolgalelkű, biztos vagyok benne, hogy ezen többen fennakadnak és talán ki is kéri magunknak. Igyekszem megmagyarázni, mire gondolok és talán akkor elfogadható lesz az állításom. A szolgalelkűség sokszor nem is tudatos, nem is önszántunkból vállalt magatartás, de sok esetben nagyon is egyértelmű és látványos. Az ember szolgál bizonyos dolgoknak, kiszolgál másokat, meg szolgál a fizetéséért. Egy cikkben olvastam a következő megállapítást: *A szervilizmusra rengeteg példát láthatunk az emberiség történelmében. Gyakorlatilag kísérő jelensége az emberi életnek minden időben. Tekintet nélkül van jelen mindenhol – nemzetiségtől, nemtől, életkortól, foglalkozástól függetlenül. Talán éppen azért, mert emberi. Olyasmint ez, mint a természet törvénye, az erős és a gyenge harca, az életben maradás tétje.* Igen, az ember szolgál sokféle módon. Akkor is, amikor külső dolgoktól tesszük függővé magunkat. Gondoljunk csak bele, hányan képtelenek akár csak egy lépést is tenni a telefonjuk nélkül? Ugyan egyenesen senki nem ítéli el, de mégis érezzük, mennyire nem normális az, amikor két fiatal találkozik akár egy vacsora keretében vagy bármilyen más szórakozás céljából, ülnek egymással szemben és online vannak, képtelenek offline állapotra váltani. Mindenki nyomja a maga okostelefonját. Hát nem a szolgaságnak egy formáját láthatjuk ebben? De sokan szolgálnak a pénz, a karrier istenének, kiszolgálják bizonyos embereket talán pont az előrelépés érdekében. Sok-sok példát hozhatnék még, de fontosabb arra rámutatni, hogy a szolgaságnak vannak rejtett formái is, amik szerintem veszélyesebbek és súlyosabbak, mert pont ezek tudatosításának hiányában gondolják sokan azt, hogy ők kivételek, soha senkinek nem szolgáltak még. Az ember nem csak mások felé szolgál, hanem önmaga felé is. Hányan és hányan függnek a bennük lévő megfelelési kényszertől. Csak azért teszi meg, azért csinálja, mert meg kell felelni. Görcsösen, beleszakadva, mindenféle módon kikészülve, de meg kell felelni. Hányan szolgálják az önmagukban lévő istent, aki megmondja, mit kell tenni, aki parancsol és kér, aki soha nem nyugszik, újabb és újabb dolgokat akar, aki mindig elégedetlen, folyton vágyakozik valami után, aki csak saját magával foglalkozik. Igen, szolgaság az is, amikor nem tudunk szabadulni egy-egy érzésből, legyen az a harag vagy épp ellenkezőleg, sértődöttség, megbántottság. De szolgaság az is, amikor minden elvárást teljesíteni akarunk, mindenkinek engedünk, nem tudunk nemet mondani, pedig a józan ész már rég azt diktálná.

Biztos vagyok benne, hogy ennyi példa segít megérteni az első mondatomat: az ember szolgalelkű, kivétel nélkül. Felolvastam a tékozló fiú történetét, aki pontosan azért indult el otthonról, mert benne volt a vágy, hogy végre szabad legyen, ne függjön senkitől és semmitől, ne apja szolgája legyen, ne az apja mondja meg, mit csináljon, hogyan csinálja. A szabadság látszata mögött – arra és annyit költök, amennyit akarok, oda megyek, ahova én szeretnék,

azonban ott van valóság: mindezt csak addig tudom csinálni, amíg pénzem van.

Azt olvastuk az igében, hogy „amikor pedig nem ismertétek az Istent, olyan isteneknek szolgáltatok, amelyek lényegüket tekintve nem azok.” Pál apostol az imént felvázolt szolgálalkúséget írja le. Nagyon megfogott a fogalmazása: olyan istenek, amelyek lényegüket tekintve nem azok... A pogányoknak ilyen istenszerűség volt a különböző égitestek vizsgálata és az ezekből levont sokszor nagyon pontatlan következtetések, a zsidóknak ilyen látszólagos isten volt a törvény görcsös, szigorú megtartása, ami szerintük egyenes út Istenhez. És igen, folytathatjuk a sort a mai emberrel, akinek rengeteg látszat istene van: hiszünk a sajtónak, a médiának, hiszünk a szomszédunknak. Be vesszük, hogy mi a trend, mi a modern és ragaszkodunk hozzá. Mivel istenekké tesszük azt, ami lényegét tekintve nem az, következménye is lesz az életünkben. A szolgaság legnagyobb veszélye pontosan ez: kihat a mindennapjainkra, munkánkra, kapcsolatainkra. Átformál, átalakít.

Ezzel a szolgálalkúséggel szemben gyönyörűen leírja a Biblia Isten felszabadító és örömeztető: már nem vagy többé szolga, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor örökös is.

A keresztyén élet nem a szolgák, hanem a gyermekek élete. Szabadság és nem rabság. Isten felé való szolgálatunk abból a szabad döntésből fakad, amit mi magunk hozunk meg. Ahogy a tékozló fiú is ott a dísznővájú mögött megérti, apja házában még béresként is jobb lenne a helyzete, szabadon dönt arról, hogy visszatér, ugyanígy adja elénk Isten a lehetőséget minden pillanatban, hogy hozzátérjünk, végre visszaforduljunk és önmagunk, mások szolgálata helyett Krisztus váltságának köszönhetően az ő gyermekeinként éljük az életünket.

Olyan sok dolgot elhiszünk, amit mondanak nekünk. Akár önmagunkkal, akár a világgal kapcsolatban, hát most engedjük meg, hogy Isten is megszólaljon, engedjük, hogy ő is elmondhassa, kik és mik vagyunk, hogyan tekint ránk. Hiszünk a szüleinknek, testvéreinknek, hiszünk a szomszédnak és a barátnőnek, osztálytársnak és még sorolhatnám, csak Isten felszabadító és életet formáló szava elől zárkózunk be. Ő ma mégis szeretné áttörni ezt az ajtót az örömhírel, hogy fiú vagy, gyermeke Istennek. Nem szolga, aki ki van szolgáltatva mások kénye kedvének, hanem fiú, akinek megbecsülése, súlya van mindenki előtt. Olyan sokszor hangzik ez el, de talán a legszebben a tékozló fiú történetében jelenik meg, hogy mit is jelent. Jön a fiú a poros úton, még messze van az apai háztól. Talán formálja magában a szavakat a bocsánatkérésre, talán azon gondolkodik, hogyan esik térdre apja előtt, hiszen belátta, hogy a látszat szabadság valójában szolgaság és ott az úton egyszer csak jön az apa. Jön, de nem akárhogy: fut, rohan, szalad kitárt karokkal. Talán nekünk nem sokat jelent ez a mozdulat, de annál többet a fiúnak. Mert ilyen a zsidóság körében, ahol az apának a tekintélye megfellebbezhetetlen volt, soha, de soha nem fordulhatott volna elő. Egy felnőtt férfi nem futhatott. Egyszerűen elképzelhetetlen volt. De ez az apa mégis fut, mégis rohan. Nem foglalkozik semmivel. Már régóta várta vissza a fiát, nem mondott le róla. Elengedte, hagyta, menjen. Szabadságot adott neki arra, hogy elhagyja őt, de szabadságot adott arra is, hogy visszatérjen. Fiú volt, amikor elment és fiaként fogadta, amikor visszatért. A kép továbbfokozódik: apja nem engedi, hogy magyarázkodjon, bocsánatot kérjen, átöleli. A szolga borul le gazdája lába előtt, de a fiú soha. Sarut ad a lábára, új ruhát a testére. A példázat gyönyörűen fejezi ki, hogy az Istenhez visszatérő gyermeket, fiút ő megújítja, „rehabilitálja”. Krisztus váltságával kiemeli abból, amiben volt. Ami volt, a szolgaság, a nyomorúság, a megvetés és kiszolgáltatottság már a múlté. Isten gyermekeként állhatok a világ elé. „Nem vagy szolga, hanem fiú és ha fiú, akkor örökös is.

De mit is jelent ez a gyakorlatba? Nem teszem meg, amit a főnököm kér tőlem? Nem használok a különböző kütyüket? Nem, dehogy. Az adót is kifizetem és a törvényeket is betartom, mert Jézus azt mondta, hogy „add meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené”. Viszont kerülünk bármilyen nehéz helyzetbe, kiszolgáltatott állapotban, megalázó, esetleg bántó körülmények közé, én akkor is úgy állok ott mint Isten gyermeke. Ez egy olyan belső tartást, erőt ad, ami segít túllendülni ezeken a helyzeteken. Történjék bármi, mondjanak rólam bármit, tudom jól fogadni, egy kicsit kívülről is nézem, mert ez csupán a

felszín, nem ér el hozzám, hiszen Isten gyermekeként éle, senki és semmi nem vethet szolgaságba. Isten gyermekeként szabaddá válok arra, hogy helyén kezeljem a kritikákat, az elvárásokat, önmagam vágyait, megfelelési kényszerét, de abban is szabaddá válok, hogy bizonyos dolgokat helyesen használjak, helyesen éljek velük, l. a korábban említett telefont, pénzt vagy karriert.

Ugyanakkor nem hagyhatjuk figyelmen kívül Pál soron következő mondatát: Most azonban miután megismertétek Istent vagy még inkább ő ismert meg titeket, hogyan térhettek vissza ismét az erőtlenségek és szegény elemekhez és hogyan akartok újból szolgájukká lenni?

A keresztyén élet nagy-nagy kísértését fogalmazza meg Pál. Ugyan kérdést tesz fel, de értjük, hogy a kérdésben már ott a tény is: Visszatértetek a pogány vagy éppen zsidó elemekhez, amelyek lényegüket tekintve nem istenek. Azt gondolták valamiért, hogy ha elkezdik megtartani a különböző napokra, hetekre, hónapokra előírt régi zsidó szabályokat, akkor milyen jó hívők lesznek. És közben nem vették észre, hogy újra valami erőtlenségekbe süllyedtek, ahol az élő hitet egy sematizmus, egy ritualizmus pótolja!

A keresztyén ember, a keresztyén gyülekezet legnagyobb baja az, ami itt megfogalmazódik: visszatérés a szolgaságba, elfordulás Istentől. Miért erőtlenségek egyházunk? Miért erőtlenségek életünk? Hát ezért. Megismertük a fiúságot, engedtünk Isten hívásának, annak a kegyelemnek, amit ő nekünk adott az által, hogy megismertette velünk, elindultunk az általa mutatott úton, de talán egy nehézség vagy bizonytalan helyzet miatt visszaszaladtunk a régi, jól bevált szolgaságba. A keskeny útról vissza a jól bevált szélesre. Lehet emögött félelem, ijedtség vagy éppen tanácstalanság, de a tény az tény: az adott helyzetet nem tudtuk Istenre bízni, elfordultunk tőle. Nem Istennél kerestük a választ, hanem valahol máshol. Nem őt kérdeztük, hogyan tovább, hanem valaki mást. Visszatérni a szolgaság állapotba azt is jelenti, hogy nem bízunk Istenben, nem hisszük el, hogy ő valóban segíteni tud. De azt is jelenti, hogy lemondunk az Ő erejéről, lemondunk az örökségről, azaz mindarról a jóról, amit velünk eltervezett.

A magyar nyelv szépségét mutatja, hogy különbséget tesz a beleesni és a visszaesni szó közé. Beleesni valamibe: gödörbe, verembe, lehet a véletlen műve. Viszont, ha valaki újra odakerül, az már visszaesés és nem beleesés. Mert a beleesés a legtöbbször lehet véletlen, amiben mi áldozatok vagyunk, amiről mi nem is tehetünk. Nagyon jó példát olvastam erről valahol: *Az, Őz a csodák csodája*” mesében a Madárijesztő, az, aki képes egy gödörbe, akár többször is beleesni. Neki nincsen agya (ezért akar Őz elé járulni), így ő mindig beleesik. Akinek azonban van esze, azaz gondolkodik, az csak egyszer tud beleesni, minden más pedig már visszaesés. Ha pedig visszaesünk, abban nincs véletlen, abban nincs balsors, sokkal inkább arról van szó, hogy elfelejtjük mindazt, ami már eddig történt velünk. Márpedig ha nem gondolkozunk, ha nem emlékezünk, ha nem emlékeztetjük folyamatosan magunkat arra, hogy Isten mit tett értünk, és mire hívott el, akkor visszaesünk. Ugyanabba a gödörbe, ugyanabba az élethelyzetbe, s szépen lassan emészt fel, míg újra kikecmergünk belőle.

Mi tehetünk tehát? Hogyan kerülhetjük ki azt a kísértést, amit itt Pál megfogalmaz? Rendszeres igeolvasással keresni Isten üzenetét, választát, útmutatását. Nem úgy olvasva az ígét, mint egy folytatásos regényt, hanem imádsággal elcsendesedve kérdezni, faggatni Istent és aztán hagyni, hogy Ő igéjén keresztül választ adjon. Ha mindig szem előtt tartanánk, hogy mik voltunk Isten nélkül, milyen volt az életünk öelölte és mivé lettünk, mivé formálódottunk és csiszolódtunk keze alatt, akkor egyre erősebb lenne bennünk a vágy, hogy azok legyünk, akik vagyunk: Isten fiai, akiket Krisztus szabadított meg.

Vigyünk tehát magunkkal Isten bátorító üzenetét, ha kell, írjuk fel valahova a lakásba, ahol mindig látjuk és nem tévesztjük szem elől: Már nem vagy szolga, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten akaratából örökös is.

Ámen